

Prinsippene for kvekersamfunnets arbeid sammen med barn og unge

Prinsippene for kvekersamfunnets arbeid sammen med barn og unge, bygger på erkjennelsen av at det er «Det av Gud» i alle, og at vi alle er likeverdige for Gud. Det er viktig at barn og unge er inkludert i fellesskapet, og at de blir oppmuntret til å delta som den de er med sine gaver, erfaringer, spørsmål og bidrag. Å skape rom for felles utforskning, refleksjon og læring i en atmosfære av kjærlighet, respekt og åpenhet er derfor sentralt i arbeidet med barn og unge.

I dette arbeidet har vi bygget på erfaringene som er samlet gjennom arbeidet med barn og unge de siste 25 årene, og med spesiell vekt på barnas og de unges erfaringer fra konfirmantgruppene og fra Jønnbu-helgene.

Fellesskapets ansvar

Det som er kommet tydeligst fram i barne- og ungdomsarbeidet de siste årene, er at barn og unge vil føle seg inkludert og at de er en naturlig del av Kvekersamfunnet. Det er viktig å skape et fellesskap for både voksne og barn, der barn og unge har en tydelig plass og får bidra. I tillegg til ønsket om et fellesskap der generasjonene kan møtes på tvers av alder, er det også behov for at de ulike aldersgruppene kan møtes i grupper for seg selv. Det gjør at de kan bli godt kjent med andre og etablere fellesskap med andre på egen alder. På årsmøtene har det derfor blitt lagt opp til at det både er noe felles program for alle, og noe eget program for barn og ungdom.

Innholdet i fellesskapet

Andakten er hjertet i samværet når kvekere møtes, men *andakt* trenger ikke bare å være at man sitter i stillhet i en ring. I andakten er vi åpne for å lytte til «Det av Gud» i oss selv og i/hos og mellom hverandre for å kjenne hva vi er ledet til. Det er viktig at ikke andakten stivner i en form, men at vi er åpne for å utforske andre andaktsformer og ulike måter å erfare Gud. Samtidig er det viktig at både unge og eldre kan få hjelp til måter å komme inn i den stille andakten på; det kan være gjennom guidede meditasjoner, pusteøvelser, sanseøvelser eller andre måter som hjelper kropp og sinn til å falle til ro. De minste barna er gjerne med i starten eller slutten av andakten, slik at de inkluderes i andaktsfellesskapet, men også har egne aktiviteter i et annet rom. Tegnesaker eller plastelina/leire kan være gode måter for barn å finne ro i andakten.

Vi har et gammelt ord av William Penn fra 1682 om at: *Ekte fromhet får ikke menneskene til å vende seg bort fra verden, men setter dem i stand til å leve bedre i den og oppmuntrer dem til å prøve å forbedre den.* Gjennom kvekertradisjonens historie har det vært klart for oss at verden omkring oss ikke er fullkommen, og at kvekere ofte kjenner det som et kall å arbeide for en bedre og fredeligere verden. Kvekere er opptatt av tro og liv, at troen må vise seg i praksis. I Kvekersamfunnet er det en spenning mellom det indre åndelige fellesskapet, og det aktivt utadrettede arbeidet. Vi må arbeide med en bevissthet om denne spenningen og om vår relevans til verden utenfor Kvekersamfunnet. I barne- og ungdomsarbeidet har vi brukt tid på å utforske kvekeres vitnesbyrd sin relevans i dag, og betydning disse kan ha i situasjoner hver enkelt møter i sine liv.

Det er viktig for oss som kvekere, et lite mindretall i det norske tros- og livssynsmiljøet, å lære om vår egenart og hva vi står for i dag, og formidle det til hverandre. Det er av stor betydning å ta vare på fortellinger som på en spesielt god måte lærer om både kvekeretro og kvekerhistorie. Slik kan vi også vedlikeholde kvekertradisjonen med å være hverandres lærere.

Men kvekerfellesskapet skal ikke bare handle om andakt, sosialt arbeid og kvekerhistorie. Vi har et behov for mye lek og moro, og det må være nok lek for både barn og voksne.

Tilbudet til barn

Kvekerordninger når et barn er født, tekst hentet fra kap. 9.2.1 i boka Tro og liv (2022)
Kvekere praktiserer ikke barnedåp, men når foreldre har med et spedbarn i andakten for første gang,

opplever alle som er til stede en spesiell høytidsstund. Barnet blir holdt i Lyset, både i stillheten, og ved at noen for eksempel leser en valgt tekst, eller deler en sang, og ønskes slik velkommen i fellesskapet. Hele møtet tar ansvar for at barnet skal være velkommen blant oss, føle seg trygg i fellesskapet og få lære om kvekernes tro og tradisjoner.

Kvekersamfunnet har en barnekomité som skal legge til rette for aktiviteter med kvekerinnhold som kan være av interesse og til glede for barn. Når foreldre har med barn til andakt, deltar barna i andakten så mye eller så lite som de vil. På Jønnbu-samlingene har vi hatt en praksis der barna kan komme inn og ut av andaktsrommet, som de vil, men at når de er inne i rommet, så er de stille. Det har ført til at flere barn har oppsøkt stillheten på egen hånd, og fått et mer naturlig forhold til det enn om de er «nødt» til å sitte stille. På familiesamlinger tar vi også i bruk ulike metoder for å hjelpe barna til å ha glede av å være til stede gjennom hele andakten.

Det er viktig med et tilbud til barna på årsmøtene spesielt. Selv om vi vil legge opp til et program hvor det er mye tid til felles aktiviteter, vil det være noen sesjoner som ikke er spesielt egnet for barn, Det vil være viktig å forberede et program som både gir rom for lek, kreativitet, samtale og undring.

Ulike muligheter ligger samlet i dokumentet: *Verktøykasse for arbeidet for barn og unge i Kvekersamfunnet*

Kvekerordninger i ungdomstiden, tekst hentet fra kap. 9.2.2 i boka Tro og liv (2022)
Konfirmasjon innebærer opprinnelig «å bekrefte sin tro», noe som i andre kirker har referanse tilbake til dåpen. Kvekersamfunnet praktiserer ikke dåp, men gjennom tiden har vi eksperimentert med ordninger som har gitt unge mennesker anledning til å reflektere over og eventuelt bekrefte sin tilhørighet til kvekersamfunnet omtrent på den tiden da deres jevnaldrende ville konfirmeres. Det er ingen faste ordninger, men opplegget tilpasses den enkelte ungdom og dens familie. Noen ungdommer velger å si fra at de vil regnes som voksne kvekere uten noen spesiell konfirmasjonsordning.

I perioder der det har vært få jevnaldrende ungdommer, har de som ønsket det fått anledning til å ha samtaler med eldre kvekere når de kom i 'konfirmasjonsalderen', og noen har ønsket en andaktsmarkering av at de følte seg som voksne kvekere. I perioder der vi har flere jevnaldrende ungdommer, har vi kunnet tilby dem å bli med i en «konfirmantgruppe». Det er ikke et krav at ungdommene må ha bestemt seg for en konfirmasjonsmarkering for å være med i gruppa.

«Konfirmantgruppene» har møttes til cirka fem årlige helgesamlinger over to eller tre år, og gruppen har avsluttet med en pilegrimstur til England. Ved slike gruppetilbud har Kvekersamfunnet gitt ungdommene en mulighet til å lære om kvekertradisjoner, tro og historie, beslutningsprosesser, andaktsform og vitnesbyrd, samt bli kjent med andre kvekerungdommer og besøke spesielle steder i kvekerhistorien, slik som Pendle Hill, Swarthmoor Hall, Firbank Fell, Sedburgh Meeting house, gravplasser og Woodbrooke Quaker Study Center i Birmingham. De har fått anledning til å diskutere med jevnaldrende hvordan vi i dag skal bygge videre på disse tradisjonene, hvordan vi skal møte vår tids utfordringer, og hvordan vi skal være kvekere sammen i vår egen tid.

Noen ungdommer velger å si fra at de vil regnes som voksne kvekere uten noen spesiell markering; andre er ikke rede til å ta stilling, mens de fleste i de siste årene har valgt å bekrefte medlemskap gjennom en markering vi har kalt «konfirmasjonsandakt».

Tilbakemeldingene fra ungdommene som har deltatt i «konfirmantgruppene» er at de er svært fornøyde med opplegget. De har sett det som et genuint alternativ til de andre konfirmasjons-tilbudene som er vanlige i Norge. Det er ikke noe i veien for at en ungdom kan bli konfirmert andre steder og som kveker, men flere av de unge i konfirmantgruppa har foretrukket et konfirmasjonsopplegg sammen med de andre kvekerkonfirmantene.

I en «konfirmasjons»-andakt, som i alle andre andakter for spesielle formål, møtes vi i forventningsfull stillhet. Hvis det er mange fra familie og venner som deltar, og som kanskje ikke er

kvekere, kan det være laget et lite program, og det hender at noen bidrar med dikt eller sang eller annen musikk. Konfirmanten får også en liten gave fra kvekersamfunnet, som en liten lysestake og lys og vi har gitt boken «Faith and Practice» fra det engelske «Yearly Meeting».

Noen ungdommer er ikke interessert i selve kvekerkonfirmasjonen, men kan likevel ha lyst til å være med på samlingene. De er alltid velkomne. Vi ser at konfirmasjonsopplegget fører ungdommene nærmere sammen, samtidig som gruppa er åpen og inkluderende overfor andre.

Vår erfaring er at for de ungdommene som ønsker å bekrefte sitt medlemskap i Kvekersamfunnet, virker konfirmasjonsforberedelsene og -markeringen med til å styrke deres følelse av tilhørighet blant kvekerne og deres eget ønske om å forplikte seg på kvekerveien i tro og liv enten konfirmasjonsandakten finner sted i det Månedsmøtet der de hører hjemme, eller under et årsmøte.